

Szindbád és a Kis Pizskos

FOTÓ: BELLER REZSŐ, PIM

„Nekem sosem volt otthonom” – stílszerűen ez a címe annak a kiállításnak, mely *Krúdy Gyula* (1878–1933) életének színhelyeit mutatja be a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeumban. Hiszen – nincsenek véletlenek – e múzeum pont abban a szegényes óbudai házrészben működik most, ahová a sors hajótörökként sodorta a már öregedő, elszegényedett, ám igencsak ingyenc író. Egykori háztartásukból csupán néhány olcsó porcelán, egy Késmárki emlék feliratú pohár, no meg egy söröskorsó maradt. Valahol mégis otthon volt Szindbád megálmódója, mégpedig kedvenc tabáni kiskocsmáiban és éttermeiben, így ezek világát is feleleveníti a tárlat. Krúdy ugyanis – *Adyhoz* hasonlóan – ki nem állhatta a világ legelegánsabb kávéházát, a New Yorkot, ahol a pincér röntgenszemmel látta, kinek mennyi hitelt adhat. Szívésebben időzött akár a Kis Pizskosban, ahol nagy tisztelettel tették elé

a tormás virslit. Máskor meg a Kis Pipa étlapját ütötte fel, ez volt ugyanis az első, amit magyarul nyomtatott a fővárosban a tulajdonos, *Karikás Mihály*. Átruccant persze Pestre is olykor jeles írónk, mondjuk a rácsos boxok miatt „Tyúkketrecnek” keresztelt helyre, melyet akkor még nem a *Gundelek*, hanem *Wampetics József* tett nevezetessé. E vendéglős nemcsak a főztjéről volt híres, hanem arról is, hogy olykor együtt üvöltött a szomszédos állatkert oroszlánjaival. Ha romantikus kalandra vágyott Krúdy, akkor ebédelhetett szíve hölgyével – egy szalmaözvegygel vagy egy masamóddal, azaz kalaposlánnyal – a Duna-parti halászcsermelyében, a Kutyaavillában.

Egy gond volt csak az átkocsmázott étellel: a pincér a végén hozta a számlát. Az üres zsebű író pedig – ezt is tudjuk a kiállításról – efféle táblákat olvashatott a kocsmákban: „Kedves barátom, Lajos! Pénz nélkül mulatni bajos. Ha nincs pénzed, ígyál vizet, az jó vendég, aki fizet.”

Óbudai otthona ablakában
könyököl Krúdy Gyula